

ZPRAVODAJ

PRAŽSKÉ ARCIDIECÉZE

číslo 10 ■ ročník 22 ■ prosinec 2014

O NEJSLOŽITĚJŠÍM
HUDEBNÍM NÁSTROJI

NOVÉ VARHANY
PRO KATEDRÁLU

TĚŽKÝ ŽIVOT
VARHANÍKŮ

EDITORIAL

SLOVO ARCIBISKUPA

Vážení čtenáři,

jak píše kardinál Dominik Duka ve svém úvodním slově, varhany, které patří neodmyslitelně ke křesťanským chrámům, znějí zejména v době adventu a Vánoc nejen v kostelích. Jejich tóny však nevznikají samy od sebe. Práce a vzdělávání varhaníků, péče o královský nástroj a budování nových varhan je činnost krásná a zajímavá, ale zároveň náročná. Co všechno obnáší, chceme přiblížit v tomto čísle Zpravodaje.

Aleš Pištora

OBSAH

3 Ze života arcidiecéze

6 Těžký život varhaníka

7 O nových varhanách pro katedrálu

8 Kurzy varhaníků

9 Rozhovor o práci organologa

10 Programy

14 Z Act curiae

Milí přátelé,

v předvánoční době, kterou nazýváme adventem, slyšíme kolem sebe častěji než v jiných údobích roku tóny varhan. Tento hudební nástroj, který nejen pro svou velikost, ale i majestátnost bývá označován za „královský nástroj“, je součástí mnohých koncertních sálů a jeho tóny znějí u nás doma a dnes již také v obchodních centrech a supermarketech. Vznikl spojením Panovy píšťaly s měchy snad ještě v antickém Řecku, a má tedy dlouhou historii. V našich představách je však pevně svázán s prostorem křesťanského chrámu. Nikdo si ho již nedovede představit bez architektury kostelů, které mu dodávají barvu a mohutnost tónu. Je tedy zcela přirozené, že milovníci varhanní hudby usedají do kostelních lavic.

Napadá mě, jak to asi dělají antiklerikálové a zuřiví ateisté, kteří jsou současně milovníky varhan. A jsou vůbec takoví? Vždyť varhany nejsou nástroj pozemských králů, hovoří hlasem Božím, který někdy jemně šeptá a naplňuje naši duši klidnou radostí a jindy zabourá, až nám mráz přebíhá po zádech. Co bychom se dozvěděli o člověku, kdybychom se ho zeptali, zda má rád hudbu varhan?

Jejich krása spočívá v tom, že přes svou monumentalitu plní slovo toho, který nepřišel proto, aby se mu sloužilo, nýbrž proto, aby sám sloužil. Každého, kdo poslouchá jejich hudbu, tedy nejen mistry varhaníky a účastníky bohoslužeb, ale i kněží a biskupy učí pokoře. Vede ho k umění naslouchat a cvičí ho ve schopnosti sladit krok s druhými při zpěvu a modlitbě. Varhany jsou přirozenou součástí bohoslužby a velkým pedagogem, který nás učí opravdovému vztahu k Bohu, ale i k druhému člověku.

Foto: archiv Arcibiskupství pražského

Historie našich varhan, varhanářů a varhaníků je součástí dějin naší země. Zejména v době baroka se varhaníci, kteří byli zároveň velkými komponisty, stali ozdobou evropské kultury. A nebyla to jen velká jména, ale také varhaníci v malých kostelech na venkově, jejichž vysoká úroveň ohromila anglického muzikologa a cestovatele Charlese Burneye, který Čechy 18. století nazval „konzervatoří Evropy“. Není náhodou, že doba, kdy můžeme oslavit již 25 let od obnovení svobody v naší zemi, je dobou velkých oprav varhanních strojů a také i výzvou pro stavbu nových varhan, které by opět spolu s lidmi mluvily k Bohu.

Všem čtenářům Zpravodaje přeji požehnané Vánoce

kardinál Dominik Duka OP
pražský arcibiskup

Zpravodaj pražské arcidiecéze. Uzávěrka dalšího čísla 5. 12. 2014. Vydává Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 16, 119 02 Praha 1 www.apha.cz | www.facebook.com/apha.cz | e-mail: zpravodaj@apha.cz

Obsah připravuje, rozšiřuje a objednávky přijímá Odbor vnějších vztahů – Tiskové středisko, Thákurova 3, 160 00 Praha 6, e-mail: zpravodaj@apha.cz, tel.: 220 181 754. Redakce: Aleš Pištora, Erika Kroupová. Texty jsou redakčně upraveny.

Sazba: GRAFIS studio Líbeznice. Foto na obálce: Jan Strakoš, katedrála sv. Víta, Foto: Richard Horák. Tiskne: GZH Hronov.

Vychází 10x do roka. Registrace: MK ČR E 13802. Příspěvek na 1 výtisk 15 Kč.

PODĚKOVÁNÍ SV. ANEŽKY ZA SVOBODU

Až čtyři tisíce lidí přišly 15. listopadu do katedrály sv. Víta, aby zde poděkovaly za 25 let svobody. Slavnostní bohoslužbu ke cti sv. Anežky České sloužil kardinál Pietro Parolin, vatikánský státní sekretář. Jako zástupce papeže zároveň připomněl, že se svatořečení Anežky České v listopadu 1989 stalo součástí boje Čechů za svobodu a jedním ze symbolů pádu komunistického režimu. „Nedejme se zmýlit. Listopad nespadl z nebe, ani se jen tak sám od sebe nestal. Svoboda, které jsme znova nabyli, byla těžce vykoupena,“ řekl při uvítání věřících kardinál Dominik Duka a zalitoval, že nemůže přivítat Václava Havla. Kardinál Parolin poté připomněl 25 let od svatořečení Anežky České, které se uskutečnilo 12. listopadu 1989 v bazilice sv. Petra v Římě, a tlumočil pozdrav papeže Františka. „Katolická církev k této události rozhodně neváhala přispět svým zvláštním a odvážným podílem,“ uvedl kardinál Parolin. (ap)

Foto: Roman Albrecht

POUŤ KE HROBU ARNOŠTA Z PARDUBIC

Do Kladska, kde prožil své dětství první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic a přál si zde být pochován, se 3. listopadu vydaly z Prahy tři autobusy poutníků. Průvodcem nám byl současný pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP, který celebroid slavnostní mši k 650. výročí úmrtí svého předchůdce. Kostel Nanebevzetí P. Marie byl i ve všední den zcela zaplněný. Po skončení slavnosti jsme ještě měli možnost si chrám prohlédnout a postát u hrobu našeho prvního arcibiskupa. Právě v „dušičkovém“ čase jsme mohli prožít silné propojení s našimi předky. V jiné rovině jsme si je uvědomovali i ve velmi členitých podzemních chodbách města Kladska, které sloužily nejen k úkrytu v čase nebezpečí, ale k běžnému životu obyvatel. V Centru křesťanské kultury v kostele Povýšení Svatého kříže na nás čekala teplá polévka a pokrm pro duši v podobě sborového koncertu. Cestou domů jsme se zastavili ve Vamberčicích. Na známém poutním místě kardinál Duka svěřil pražskou arcidieci Panně Marii Královně rodin, které jsme se také mohli poklonit. Slavnostní osvětlení baziliky nádherně kontrastovalo s noční oblohou, a požehnání na cestu si neseme do všedních dní.

Foto: Jana Šilhavá

Jana Šilhavá

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2015

V neděli 4. ledna 2015 bude zahájena Tříkrálová sbírka v pražské arcidieci. Od 14.45 hodin proběhne v katedrále sv. Víta Tříkrálová bohoslužba slova vedená kardinálem Dominikem Dukou. V 15.30 poté otec kardinál požehná z balkonu arcibiskupského paláce koledníkům a průvod Tří králů na velbloudech se vydá z Arcibiskupského paláce na Loretu.

Tříkrálová sbírka proběhne již po patnácté. Výtěžek sbírky je určen na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším jinak sociálně potřebným skupinám lidí a to zejména v regionech, kde sbírka probíhá. Nejméně desetina výnosu sbírky je každoročně určena také na humanitární pomoc do zahraničí.

MŠE ZA PŘEŽITÍ ZIMY LIDÍ BEZ DOMOVA

Dne 22. prosince od 14.00 jste zváni do Azylového domu sv. Terezie, Pernerova 20, Praha 8 na mši sv. za přežití zimy. Slouží P. Stanislav Gora, prezident Arcidiecézní charity Praha. Zváni jsou nejen lidé, pro které je azylový dům útočištěm, ale i veřejnost. Zájemci si budou moci prohlédnout azylový dům, noclehárny, nízkoprahové denní centrum a seznámit se s chodem jednoho z největších center pomoci pro lidi bez domova v Praze. Více na: adterezie@praha.charita.cz *Jarmila Lomozová*

KARDINÁL DUKA UDĚLIL SVATOVOJTĚŠSKÉ MEDAILE

Třem českým historikům a jednomu polskému disidentovi udělil v den svátku sv. Cecílie 22. listopadu kardinál Dominik Duka OP Svato-vojtěšské medaile. Za své neopominutelné dílo získali toto ocenění pražského arcibiskupa prof. Jiří Sláma, doc. Vratislav Vaníček, dr. Jan Stříbrný a Julian Golak.

KARDINÁL MEISNER POŽEHNAL NOVÉ ZVONY V KOLÍNĚ

Chrámsvatého Bartoloměje v Kolíně získal tři nové zvony. V neděli 23. listopadu je požehnal kardinál Joachim Meisner z Kolína nad Rýnem. Zvony pojmenované sv. Prokop, sv. Florián a sv. Jan Křtitel hasiči do konce roku zavěsí do zvonice, aby mohly zvonit spolu se dvěma staršími zvony již během Vánoc. Tak jako tomu bylo i v jiných kostelích, vzaly původní zvony kolínského kostela sv. Bartoloměje za své během dvou světových válek.

VÝSTAVA O KULTUŘE A UMĚNÍ BENEDIKTINŮ

Dosud nikdy se u nás nepodařilo shromáždit vybraná díla dané epochy v takovémto počtu a především v takovéto kvalitě, jako je tomu u výstavy „Otevři zahradu rajskou. Benediktini v srdci Evropy 800–1300“. Na dvěstěpadesát exponátů svezných z celého Česka i zahraničí dokumentuje materiální a duchovní kulturu střední Evropy počínaje epochou vlády Karla Velikého, přes období otoské a románské až na práh vrcholné gotiky. Výstavu, kterou ve Valdštejnské jízdárně otevřela 7. listopadu Národní galerie, podpořila mimo jiné Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze a záštitu jí poskytl kardinál Dominik Duka OP. *(ap)*

MISIJNÍ SETKÁNÍ DĚTÍ

VBenešově se 11. října sešlo na padesát dětí a dospělých, aby se společně modlili za misie. Celým dnem nás provázely nejen postavy Jana XXIII. a bl. Karla Habsburkého, ale také velké téma 1. světové války. Po mši svaté v kostele sv. Mikuláše jsme se rozdělili do tří skupin a vyrazili na Konopiště. Po cestě dostaly děti za úkol ptát se lidí, co se dá udělat pro to, aby byl svět lepší, a z odpovědí pak měly vytvořit koláž. V zámeckém parku bylo připraveno několik stanovišť, kde se děti mohly osvědčit v dovednostech, které museli mít vojáci na bojišti, např. jak pomoci raněnému. Na závěr jsme v zámecké kapli vše vložili do rukou Panny Marie. Díky za hezký, povzbudivý den, už teď se těšíme na příští misijní setkání. *S. Angelika Pintířová SCB*

DO PRAHY DORAZÍ DESETITISÍCE MLADÝCH LIDÍ

Další evropské setkání, které organizuje komunita Taizé, se bude konat od 29. prosince 2014 do 2. ledna 2015 v Praze. Zúčastní se ho desetitisíce mladých lidí z celého kontinentu, kteří stráví konec roku v modlitbě, setkávání, a solidaritě. Ve světle současných událostí bude mít zvláštní důležitost přítomnost 2600 mladých lidí z Ukrajiny, více než tisíc z Běloruska a několika set mladých z Ruska. Pravoslavní, protestantští a katoličtí účastníci se budou třikrát denně setkávat spolu s bratry komunity Taizé při společné modlitbě. Jeden z workshopů se bude konat v pražské synagoze. Díky pohostinnosti celého pražského regionu budou tisíce poutníků ze všech zemí ubytovány u místních obyvatel. Program a praktické informace budou zveřejněny na www.taizepraha.cz

Foto: Michal Němeček

BETLÉMY PRAŽSKÝCH KOSTELŮ 2014

Vmnoha pražských kostelech bývají o Vánocích vystavovány betlémy. Třetí ročník projektu „Pražské betlémy“ má procházku po pražských betlémech učinit ještě zajímavější. Arcibiskupství pražské vydává brožurku s jejich historií, rozpisem, kdy je možné betlémy navštívit, i s časy nedělních bohoslužeb. Betlémy jsou vystavovány v kostelech od 24. prosince po celé vánoční období. Brožura s historií jednotlivých betlémů bude k dispozici v zapojených pražských kostelech, v Pražské informační službě a v dalších turistických informačních centrech. V loňském roce se do této akce v Praze zapojilo téměř padesát kostelů. Projekt je propojen s akcí „Betlémské světlo“ která se za poslední roky stala již tradiční předvánoční akcí.

Vánoce o symbol jesliček obohatil sv. František z Assisi. Vypráví se o něm, že „nade všechny ostatní svátky slavil narození dítěte Ježíše a nazýval svátkem svátků den, ve kterém se Bůh stal malým dítětem, které šlo z lidského prsu“.

Foto: Richard Horák

V Praze mohli lidé poprvé spatřit jesličky v kostele sv. Klimenta na Starém městě v roce 1562. Přestože byly v některých dobách vykazovány z kostelů, jejich obliba se všeobecně rozšířila. Jednoznačnou pozoruhodností mezi pražskými betlémy je soubor čtyřiceti osmi figur v životní velikosti, které pocházejí z 18. století a k vidění jsou v kapucínském kostele P. Marie Andělské na Loretánském náměstí. Více na www.krestanskevanoce.cz

TĚŽKÝ ŽIVOT VARHANÍKŮ

V současnosti jsou kostelní varhaníci v naprosté většině amatéři a nezřídka jsou kostely, zvláště v malých obcích, bez varhaníků a funkčních varhan docela. Během čtyřicetiletého období totality úroveň hry na varhany upadla a nástroje postrádaly být jen minimální údržbu.

Profesionální hudebníky, kteří byli často postaveni před volbu: buď učitel, hráč v orchestru apod., nebo kostelní varhaník (v lepším případě s platem, který neuzivil ani jeho samotného), začali nahrazovat na kůrech naší vlasti dobrovolníci, často inženýři a doktoři, kteří se nebáli v padesátých letech minulého století případných střetů s StB. Mnozí amatérští varhaníci však dosáhli profesionální úrovně, a přestože to neměli lehké s církevními tajemníky (a někdy ani s duchovními správci), udrželi poklad chrámové hudby až do současnosti. Patří jim za to dík.

Nyní jsou pochopitelně střídáni mladou generací, často opět profesionálních hudebníků. Pro odcházející „regenschori“ je ale jistě zklamáním, když se na jejich úsilí zapomíná a dává se při liturgii přednost hudbě mnohem snazší, pohodlnější a i primitivnější, hudbě, která někdy nemá ani jednu z náležitých vlastností pravého umění, které církev vyžaduje.

Na druhé straně je pravda, že obzvláště někteří „konzervativní“ varhaníci nejsou ochotni přizpůsobit své hraní změně liturgie po II. vatikánském koncilu, kdy činná účast, která jako červená niť prolíná liturgickou konstitucí, neznamená jen zapojení se Božího lidu recitací a zpěvem do liturgie, ale vyžaduje i od varhaníků změněný přístup v jejich působení nejen na kůru u varhan, ale už v přípravě bohoslužby. Liturgická hudba bude totiž tím posvátnější, čím těsněji bude spjata s liturgickým děním. Nestačí tedy jen virtuózně zahrát třeba i náročnou skladbu z varhanní literatury nebo provést velké vokální dílo, ale je též třeba myslet na vhodnost textu vokální skladby nebo písně při právě probíhající slavnosti.

Foto: Emanuel Vittek

Foto: Emanuel Vittek

Foto: Richard Horák

A zde se setkáváme i po padesáti letech od koncilu u varhaníků (ale i kněží) s nepochopením. Převládá často zařazení pouze oblíbených písní (bohužel nezřídka po textové i melodické stránce nevalné úrovně), jen aby si lidé zazpívali. Nedomnívám se, že by zpěv měl být pro ně utrpením, ale má-li být součástí liturgie, musí klást i vyšší nároky na výběr a nácvik. Ve všech diecézích se mohou zájemci zdokonalovat ve hře na varhany, takže po stránce technické by zde neměl být problém. Mnohem důležitější je však vzdělávání liturgické, to hudební je samozřejmý předpoklad. Tedy ne jen nějaké hraní na varhany, aby při mši svaté třeba nebylo ticho, ale liturgické poslání.

Je jistě mnoho okolností, které ovlivňují činnost varhaníka (varhanice), za nejdůležitější bych však považoval rodinné prostředí. Myslí rodiče u žáků a mládeže, kteří se učí na nějaký hudební nástroj a prokazují určité hudební nadání, na to, že by se jejich dítě mohlo věnovat hře na varhany? A u těch ženatých (vdaných), je pochopení manželky (manžela) pro jejich skutečné liturgické poslání? Varhanickou činností je ovlivněn celý chod rodiny, děti se nemohou účastnit různých jiných aktivit, které se bohužel uskutečňují též o sobotách a nedělích, manželka zůstává s dětmi dole v kostele sama, zatímco manžel-varhaník „sí“ hraje na kůru atd. A to nemluvím o dovolených, o pravidelném zajištění hraní při mši svaté ve všední dny i o nedělích, a ne pouze když se mi právě chce, o „pracovní smlouvě“ a to nejen ohledně platu, ale i o zodpovědnosti za nástroj v ceně většinou několika milionů korun. Byli bychom k tomu všemu my kostelní varhaníci svolni, kdyby nás k tomu nesvedl Hospodin?

Jaroslav Eliáš

NOVÉ VARHANY BUDOU VYPOVÍDAT O NAŠEM VZTAHU KE STVOŘITELI

Během slavnosti sv. Víta vyhlásil letos v červnu pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP zahájení projektu stavby nových varhan pro svatovítskou katedrálu. Jedním z nejpopovolanějších, kdo může o budoucích varhanách hovořit, je ředitel svatovítského kůru a dómský varhaník Josef Kšica.

■ Nedávno začala pracovat správní a dozorčí rada nadačního fondu, jehož úkolem je pořídit pro svatovítskou katedrálu nové varhany. Proč jsou vlastně nové varhany potřeba?

Současné třímanuálové Mölzerovy varhany na Wohlmutterově kruchtě (Gartnerův nástroj o patro výše je nefunkční) jsou sice dobře slyšet v transeptu a presbytáři, ale nejsou slyšet v hlavní lodi blíže ke vchodu. Je to krásný romantický impresionistický nástroj, který obsahuje veliké množství barev, ale v okamžiku, kdy se katedrála naplní několika tisíci lidmi, je zřejmé, že je dostačující pouze pro starou část katedrály. Potřebujeme tedy postavit velký nástroj, který bude slyšet v celé lodi. Pro ten byl vystavěn velký novogotický kůr, nad hlavním vchodem s rozetou navrženou Františkem Kyselou, jehož námět „stvoření světa“ je dílem biskupa Antonína Podlahy.

■ Kdy se v katedrále poprvé objevily varhany?

V Čechách byly varhany zaváděny v 11. století. Byly to ale varhany zcela jiné, než jak je známe dnes. Již v roce 1277 je připomínán varhaník Petr, který byl zároveň kanovníkem kapituly u sv. Víta. Doba Karla IV. znamená rozkvět nejen liturgického zpěvu, ale také varhanní hudby. Pro novostavbu gotického chrámu byly zřízeny nové varhany.

V renesanci byly v katedrále Ferdinandoovy varhany, které shořely. Říká se, že to byly nejkrásnější varhany v Evropě, měly v píšťalách stříbro a zlato. Známe je ale pouze z dochovaného dobového vyobrazení, víc zpráv o nich nemáme. Následuje Gartnerův nástroj, z něhož zbyl nefunkční prospekt. V katedrále byl také krásný dvoumanuálový nástroj Riegrův, který je v současné době v kostele v Úvalech.

■ V dobách reformace se proti varhanám stavěly odsuzující hlasy. Podle Husova předchůdce Matěje z Janova hudební nástroje vůbec, a tedy i varhany, rozněcují tělesnou rozkoš a vedou do pekla. Různí se dnes pohledy na varhanní hudbu v liturgii?

Ano, za dob husitských se říkalo, že je to „kratochvilné dyndování“. Dnes je to otázka dohody mezi kůrem a oltářem. Zde v katedrále musíme brát v potaz historické souvislosti, jelikož katedrála vždy byla určitým vzorem pro pěstování hud-

Foto: Richard Horák

by. Samozřejmě že v liturgii pontifikální velké mše hraje hudba podstatnou roli, jindy se klade důraz na jednohlasý zpěv, gregoriánský chorál a jindy zase převažuje verbální složka liturgie.

■ Každý hudební sloh si vyžaduje jistý typ varhan. Jaké by měly být nové varhany?

Existují dva pohledy. Buď se staví kopie nějakého slavného nástroje, nebo usilujeme o to, aby byl nástroj co nejvíce univerzální. My potřebujeme originální, technicky dokonalý nástroj. Inspirovají

jsou pro mě varhany v pařížském kostele sv. Eustacha. Je potřeba, aby nástroj disponoval velkým spektrem barevných rejstříků a bylo možné na něj zahrát hudbu od Bachovy Passacaglie až po současné autory.

■ Současná snaha o stavbu nových varhan je již čtvrtým pokusem...

Ano, ten první pokus ve 30. letech ztroskotal na tom, že kapelník Karel Douša měl svoji představu, která se lišila od představy varhaníka Antonína Jandy. Jednotlivé varhanní korpusy, rozmístěné v různých místech katedrály, měly být propojeny. Ukázalo se ale, že by se jejich zvuk tříštil.

Druhý pokus byl za druhé světové války a třetí v roce 1968. Se vstupem sovětských vojsk ale tato idea padla.

Letitý dómský varhaník Otto Novák miloval Mölzerův nástroj a nový stavět nedoporučoval. Domníval se, že stavět nástroj na velkém kůru je akusticky nevýhodné. Akustická měření prof. Václava Syrového provedená letos tuto domněnku ale vyvrátila. Všichni doufáme, že tento čtvrtý pokus bude úspěšný.

■ Říká se, že lze o člověku leccos poznat podle jeho hlasu. Lze z hlasu varhan poznat něco o době, kdy vznikly?

V hlase nelze nic zamaskovat. Hlas zrcadlí duši. I varhanář vtiskne do varhan svou osobitost a atmosféru doby. Musíme mít na paměti, že nové varhany budou dlouhá léta naší vizitkou. Takový nástroj o nás řekne nejen to, jak daleko dospěl technický vývoj varhanářství ve světě, ale bude vyprávět i o velkorysosti našeho národa v jeho vztahu ke katedrále a Stvořiteli.

Aleš Pištora

NEJDE JEN O ŘEMESLO, ALE TAKÉ O HLOUBKU LITURGIE

Kdysi vysokou úroveň vzdělávání na poli liturgické hudby u nás zcela rozvrátila doba komunismu. Od pádu komunismu však již uplynulo hodně vody a situace se zlepšila – vzniklo několik církevních konzervatoří, varhaníci studují v zahraničí a přijíždějí k nám světoví odborníci. Vzdělávání varhaníků-amatérů se při pražském arcibiskupství věnuje Miroslav Pšenička, varhaník a regenschori pražského kostela sv. Antonína.

V pátek 31. října proběhlo v kapli arcibiskupství po společné modlitbě nešpor předávání certifikátů absolventům varhanického kurzu z rukou biskupa Karla Herbsta. Jednalo se o patnáct absolventů řádného kurzu a dalších tří kurzu pokračovacího. Bylo tak korunováno dvouleté úsilí varhaníků, kteří nyní za pomoci schopností, které v kurzu nabyli, chtějí sloužit při liturgii svou hrou a zpěvem ve farnostech arcidiecéze.

Náš kurz má relativně dlouhou historii. Založil jej katedrální regenschori Martin Poruba, který v katedrále působil v letech 1994–1999. Dále kurz fungoval pod vedením Pavla Černého. V krátkém mezidobí, než byl k pedagogickému působení v rámci tohoto kurzu v roce 2007 přizván pisatel tohoto článku, působilo v něm několik dalších kolegů varhaníků.

Kurz je zaměřen na komplexní formaci amatérských (rozumějme: „amare“ – milovat, ne bytí méně kvalitní) varhaníků, aby obstáli v liturgické praxi a mohli samostatně fungovat v podmínkách našich kůrů. Žáci chodí každý týden na individuální hodinu varhan, kde by měli zdokonalit svou varhanní techniku, seznámit se s liturgickou hrou písní, ordinárií, žalmů a dalšího repertoáru i se naučit kultivovaným způsobem tvořit přede hry a improvizovat. Své pěvecké schopnosti mohou rozvinout při hodinách zpěvu, které se konají v intervalu čtrnáctidenním. Každou druhou sobotu v měsíci pak během školního roku následuje celodenní výuka zaměřená na praxi, s výukou hromadných předmětů. Součástí formace varhaníků je i týdenní prázdninový kurz s inten-

Foto: Emanuel Vittek

zivní výukou. Stěžejními obory, které jsou v průběhu celého kurzu probírány, jsou liturgika, gregoriánský chorál, dirigování a vedení sboru, organologie,

Foto: Richard Horák

dějiny a literatura varhan, potažmo i liturgické hudby.

Jsem přesvědčen, že formace varhaníků by neměla skončit u kultivace řemeslných schopností. Proto jsou nedílnou součástí prázdninového kurzu, stejně jako jednotlivých sobot s hromadnou výukou během školního roku, modlitby. Zejména denní modlitba církve, ranní chvály, nešpory, kompletář. A to jak česky, tak latinsky, jak recitovaně, tak i slavnostní zpívanou formou. Doprovázíme liturgii, a tak v našem snažení hraje nezanedbatelnou roli jistě i naše duchovní vyspělost. Po této stránce kurz zaštiťuje biskup Karel Herbst, který pravidelně předsedá modlitbě ranních chval v rámci sobotních vyučování a poskytuje duchovní slovo a vedení účastníkům kurzu, zejména v rámci prázdninového kurzu na Svaté Hoře.

Od září navštěvuje další z dvouletých běhů řádného kurzu dvacet nových studentů různého věku, od patnáctiletých po šedesátileté. Zároveň probíhá kurz pokračovací, jehož kapacita je deset varhaníků.

Mohu říci, že mám ze studentů i absolventů kurzu radost. Obdivuji jejich touhu vykonávat svou varhanickou funkci co nejlépe a zodpovědně se na tuto vpravdě vznešenou činnost připravovat, ač je jejich služba naprosto nezištná. Těší mne, že je kurz motivuje k dalšímu prorůstání do krásy a hloubky liturgie. Nezbyvá než projevít přání, aby takto nezištně motivovaných a po kultivaci toužících kandidátů služby při liturgii neubývalo a jejich touha po krásě liturgie nebyla časem nijak umenšena, ani umenšována.

Miroslav Pšenička

NEJSLOŽITĚJŠÍ NÁSTROJ, KTERÝ KDY ČLOVĚK ZKONSTRUOVAL

Štěpán Svoboda je v současnosti jediným organologem zaměstnaným na Arcibiskupství. Záběr jeho práce by ale vydal na několik dalších úvazků. Co to vlastně znamená být velitelem armády více než šesti stovek nástrojů, které kostely pražské diecéze ukrývají?

■ Kolik z těch šesti stovek nástrojů se ve skutečnosti používá?

Pravidelně, tedy alespoň jednou za měsíc, se používá asi polovina nástrojů. Dalších 150 nástrojů je v provozu alespoň jednou do roka, při výročí kostela, na pouť atd. Kolem tří stovek objektů v diecézi je pak bez varhan nebo varhanního pozitivu úplně. A je tu také asi deset kostelů, o kterých vím, že se v nich varhany nacházejí, ale ještě jsem je neviděl, protože jsou dlouhodobě zavřené.

■ Kdysi byly Čechy označovány za „varhanní pokladnici“. Co se nám z této doby podařilo uchovat?

Pokladů tady máme i nyní hodně. Některé jsou však vidět, ale nejsou bohužel slyšet. Bylo by senzační, kdyby se podařilo opravit třeba štolmířské nebo velvarské varhany ze hřbitovního kostela. Stejně tak by byla skvělá oprava nádherného maličkého pozitivu ve Skřivani na Rakovnicku nebo nástroje z Hospozínku ze začátku 18. stol., který byl odvezen z kostela do depozitáře. Zachránili jsme je před krádeží či devastací, teď už je jenom zrekonstruovat a umístit někam, kde by mohly hrát.

■ O kolik nástrojů jsme přišli za posledních několik desetiletí, kdy se jim

nevěnovalo příliš mnoho pozornosti?

Největší vlny krádeží evidujeme po roce 1948. Z archívů víme, kolik jsme měli varhan v roce 1914, 1917 a 1944. Od té doby se nám v diecézi ztratilo nějakých třicet pět varhanních nástrojů, tedy ve smyslu že vůbec nevíme, kde skončily. Po roce 1990 byly ukradeny čtyři varhany. Zajímavé je, že v jednom případě stál kostel uprostřed obce a nikdo si ničeho nevšiml. Pokud byly rozebrány, a ne rozštípany, krádež musela zabrat alespoň den práce.

■ Co vlastně obnáší udržování tak velkého a složitého nástroje?

Dobře postavené a odborně udržované varhany toho mnoho nepotřebují: ladit, regulovat a kontrolovat, zda do nich nevlezl červotoč. To pak farnost vyjde na několik tisíc ročně, na rozdíl od znovu zprovoznění nástroje, které přijde na statisíce a mnohdy i miliony. Neodborná aktivita člověka pak paradoxně mnohdy bývá větším nepřítelem, než přírodní vlivy, které můžeme ošetřit. Máte to stejné jako s každým jiným strojem. Když nejezdíte s autem do servisu, tak vám také dlouho neposlouží.

■ Mají varhany také nějakou servisní knížku, podobně jako auto v autoservisu?

U varhan by měl být sešit, do kterého se zapisuje, kdo na ně hrál a co, a také kniha závad, do které varhaník zapisuje zjištěné závady. Takže když pak přijede varhanář, tak od varhaníka ví, jaké jsou hlavní problémy, a může se na ně soustředit. Ale to nelze realizovat ve všech

Foto: archiv Arcibiskupství pražského

kostelech, zvláště ne ve farnostech, kde nemají třeba ani varhaníka. Já sám si pak vedu evidenci, jaké varhany a v jakém stavu jsou a jaké by byly priority.

■ Kde vám naopak v poslední době udělali mimořádnou radost opravou nějakého vzácného varhanního kusu?

Beznadějně to vypadalo v Petrovicích u Sedlčan nebo v Chocenicích u Kolína, kde se ale varhany nakonec zrestaurovaly a přenesly ke kostelu sv. Rocha na Olšanských hřbitovech. Oboje hraji skutečně nádherně. Daleko více mě ale těší, že si lidé v obcích stále více začínají všímat, že ve vesnici mají nějaký kostel a že jsou v něm varhany. Když jim není jejich osud lhostejný, tak třeba založí občanské sdružení a varhany opraví. Doplňují tak práci farnosti. Pan farář se stará o duchovní práci a oni o tu materiální. Spousta lidí se tak přes podobné aktivity nakonec dostane ke křesťanství. V tomto ohledu mám radost ze Slánska, odkud poslední dobou prýští mnoho pozitivní energie. Hodně se tam podařilo díky práci zastupitelů a místních akčních skupin.

Josef Nerušil

Foto: archiv Štěpána Svobody

Z DIÁŘE

KARDINÁLA DUKY

- 30. 11. – 4. 12.** pobyt ve Francii
- 5. 12.** 10.00 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv. pro Stonožku
- 8. 12.** 16.30 Olešnice – mše sv. s korunovací oltární sochy Panny Marie
- 10. 12.** 10.30 Jablonec nad Nisou – žehnání České mincovny
- 10. 12.** 19.30 Hradec Králové, kostel Nanebevzetí P. Marie – mše sv. a přednáška pro studenty
- 12. 12.** 12.00 Stará Boleslav, Charitní domov – mše sv.
- 13. 12.** 10.00 Praha-Hradčany, kostel sv. Jana Nepomuckého – mše sv. pro členy Řádu sv. Lazara
- 14. 12.** 9.30 Praha-Staré Město, chrám Matky Boží před Týnem – mše sv.
- 19. 12.** 10.30 Praha-Vršovice, kostel sv. Václava – mše sv. pro zaměstnance Arcidiecézní Charity Praha
- 25. 12.** 0.00 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv.
- 25. 12.** 10.00 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv., Boží hod vánoční
- 30. 12.** 19.00 Praha-Letňany, Výstaviště – večerní modlitba Taizé
- 31. 12.** 16.00 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv.

Z DIÁŘE

BISKUPA HERBSTA

- 2. 12.** 5.45 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv. s rorátními zpěvy
- 6. 12.** 10.00 Český Brod – adventní duchovní obnova
- 7. 12.** 11.00 Počepice, kostel Narození sv. Jana Křtitele – mše sv.
- 13. 12.** 9.00 Praha-Vinohrady – účast na kurzu varhaníků
- 12.30 Praha-Hradčany, Arcibiskupství pražské – mše sv., setkání s Mariinou legií
- 14. 12.** 11.15 Praha-Nové Město, kostel sv. Apolináře – mše sv., vizitace farnosti
- 16. 12.** 5.45 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv. s rorátními zpěvy
- 22. 12.** 10.00 Mukařov, Domov pro seniory – mše sv.
- 23. 12.** 15.15 Stará Boleslav, Charitní domov – mše sv.
- 24. 12.** 16.00 Slaný, kostel sv. Gotharda – mše sv.
- 25. 12.** 10.30 Družec, kostel Nanebevzetí Panny Marie – mše sv., Boží hod vánoční
- 26. 12.** 10.00 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv., setkání trvalých jáhnů
- 28. 12.** 10.30 Skorkov, kostel sv. Jana Křtitele – mše sv.
- 31. 12.** 16.00 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv.

Z DIÁŘE

BISKUPA MALÉHO

- 3. 12.** 16.00 Praha-Suchdol, ČZU - diskuze
- 19.00 Praha-Nové Město, kostel sv. Ignáce – mše sv. pro VŠ katolické hnutí
- 4. 12.** 5.45 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv. s rorátními zpěvy
- 5. 12.** 16.30 Praha-Vinohrady, kostel sv. Ludmily – mše sv.
- 7. 12.** 15.00 Praha-Kobylisy, kostel sv. Terezie od Dítěte Ježíše – přednáška
- 18.30 Praha-Kobylisy, kostel sv. Terezie od Dítěte Ježíše – mše sv.
- 9. 12.** 18.00 Olomouc, Centrum Aletti – přednáška
- 11. 12.** 5.45 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv. s rorátními zpěvy
- 14. 12.** 10.00 Senohraby, kaple sv. Vojtěcha – mše sv.
- 17. 12.** 9.00 Praha-Stodůlky, CMŠ Srdíčko – vizitace
- Praha-Kamýk, CMŠ Studánka – vizitace
- 18. 12.** 5.45 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv. s rorátními zpěvy
- 19. 12.** 8.00 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv. pro učitele AG
- 25. 12.** 10.30 Praha-Staré Město, bazilika sv. Jakuba St. – mše sv.
- 31. 12.** 16.00 Praha-Hradčany, katedrála – mše sv.

PROSINCOVÝ

KALENDÁŘ

- 1. 12.** Světový den boje proti AIDS
- 3. 12.** sv. Františka Xaverského, kněze
- 7. 12.** Mikulášská sbírka na bohoslovce
- 8. 12.** slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu
- 10. 12.** Den lidských práv
- 13. 12.** sv. Lucie, panny a mučednice
- 25. 12.** slavnost Narození Páně
Boží hod vánoční
- 26. 12.** svátek sv. Štěpána, prvomučedníka
setkání trvalých jáhnů, katedrála (10.00)
- 27. 12.** svátek sv. Jana, apoštola a evangelisty
- 28. 12.** svátek Svaté rodiny

Tyto rubriky zahrnují především ty aktivity biskupů, při kterých se s nimi věřící a veřejnost mohou setkat. Nejedná se o výčet celé naplně jejich práce. Jde o dlouhodobě plánované akce, mohou se tedy příležitostně změnit.

PROGRAMY

PASTORAČNÍ STŘEDISKO

www.apha.cz/ps

- **2. 12. 19.30** Příprava na život v manželství*; CPR
- **3. 12. 9.30** Setkání maminek; DS
- **6. 12. 9.00** Adventní duchovní obnova – P. Michal Němeček; DS, PS
- **9. 12. 20.00** Přednáška – P. Tomáš Petráček; ČKA Prahy 6
- **10. 12. 9.30** Akademie nejen pro seniory; Adventní duchovní obnova – P. Tomáš Kábele; PS
- **13. 12. 15.00** Adventní zastavení nad manželským slibem; Mons. ThLic. Tomáš Holub, Th.D.; *CPR
- **17. 12. 9.30** Setkání maminek; DS
- **19. 12. 20.00** Modlitba Taizé; DS

* jen pro přihlášené

PS – Pastorační středisko; CPR – Centrum pro rodinu; DS – Duchovní správa u kostela sv. Vojtěcha; ČKA Prahy 6 – Česká křesťanská akademie, místní skupina Praha 6; vstup do místa konání akcí je z Koleční ulice č. 4

PASTORAČNÍ STŘEDISKO - CENTRUM PRO RODINU

www.apha.cz/cpr

Adventní zastavení nad manželským slibem

13. prosince od 15.00 do 18.00 se bude konat v Pastoračním středisku, Koleční 4, Praha 6, příprava na obnovu manželského slibu na svátek Svaté rodiny. Na programu budou dvě přednášky, které přednese Mons. Tomáš Holub, možnost ztišení, svátost smíření, adorace zakončená požeňáním. Přihlášení na email: cpr@apha.cz

MINISTRANTI

www.apha.cz/aktuality-ministranti

Mladší ministranti

13. prosince od 9.30 v Kojeticích u Prahy (pro mladší kluky cca od 7 do 15 let). Zahájení v kostele sv. Víta. Téma: Zabít lze i jiným způsobem! Program: nácvik ministrantské služby, mše svatá, hry, soutěže, fotbálek. S sebou: 70 Kč na jídlo, oblečení a obuv do tělocvičny a pokud možno ministrantské oblečení. Ukončení v 16.00. Více: P. Benedikt Hudema (ministranti@apha.cz; tel: 724 209 774).

Starší ministranti

19.–20. prosince od 18.00 v Praze-Kunraticích (pro starší kluky cca od 15 do 25 let). Program: v sobotu ráno mše svatá, příležitost ke svátosti smíření, duchovní program, fotbálek, film. S sebou: 200 Kč na jídlo, sportovní a ministrantské oblečení. Více: P. Benedikt Hudema (benedikthudema@atlas.cz; tel: 724 209 774).

KOMUNITNÍ CENTRUM SV. PROKOPA

www.centrumbutovice.cz

Třináctého na třináctce

13. prosince od 19.30 v KC sv. Prokopa si Slávek Klecandr pozval svou domovskou skupinu Oboroh. Ta zde představí nové CD s adventní tematikou s názvem Znovu poprvé. Večery dlouhodobě podporuje Ministerstvo kultury ČR, MČ Praha 13, Nadace Život umělce a ČHF. Komunitní centrum sv. Prokopa, vstupné dobrovolné, vstup bezbariérový.

Rezervace: 13na13@centrum.cz;

více na www.trinactnatrinact.blog.cz

Vánoční koncert u Sv. Jakuba

25. prosince od 17.00 zve MČ Praha 13 a farnost sv. Jakuba St. ve Stodůlkách na Vánoční koncert: J. J. Ryba, Česká mše vánoční „Hej mistře“. Účinkuje: Stodůlečský chrámový sbor s hosty a orchestrem, řídí: Jiří Kubík. V kostele sv. Jakuba St. ve Stodůlkách.

PASTORAČNÍ CENTRUM SV. TOMÁŠE

www.farnostdobris.cz

„VIZE A TUŠENÍ – z výtvarné tvorby Karla Rechlíka“

Výstava se koná v prostorách kostela Nejsvětější Trojice a v prostorách Pastoračního centra Sv. Tomáše v Dobříši. V kostele jsou vystavena velká plátna z cyklu Krédo (z výstavy v katedrále St. Pölten v Německu v roce 2013), v Pastoračním centru sv. Tomáše cykly kreseb a malby. Výstava je přístupná v pastoračním centru po – pá od 9.00 do 16.00 a během konání akcí v PCSvT, v kostele během bohoslužeb a také kdykoliv jindy po tel. dohodě na 602 308 881. Potrvá do poloviny ledna 2015.

■ **23. prosince ve 14.30** předají skauti světlo z Betléma – v kostele Nejsvětější Trojice v Dobříši. Do 17.30 pak bude možnost vzvednout si betlémské světlo v PC sv. Tomáše

■ **26. prosince od 16.00** zveme na putování „Pojďme spolu do Betléma“. Vydáme se od kostela Nejsvětější Trojice v Dobříši k živým „jesličkám“ na zahradě PC sv. Tomáše. Cestou potkáme pastýře i mudrce a v Betlémě si pak společně zazpíváme známé koledy

PROVINCIE KAPUCÍNŮ V ČR LORETA

www.kapucini.cz; www.loreta.cz

„Skrytá tvář Loretánského pokladu“

Výstava představuje návštěvníkům cenná umělecká díla z historického souboru pokladu, skrytá doposud v depozitářích Lorety.

■ **2. prosince od 19.30** – studentská mše sv. v klášterní kapli sv. Vavřince. Doprovodný program na facebookovém profilu Studentské (o)mše

■ **3. prosince od 19.00** – Večery u kapucínů: vystoupí sbor studentů (nejen) KTF UK Acan. Výtěžek bude věnován mezinárodní humanitární organizaci ADRA

■ **25. prosince v 10.00 a v 18.00** – mše sv. **od 13.00 do 17.00** – volný vstup do areálu loretánského poutního místa **od 19.00** – Vánoční troubení z loretánské věže

■ **25. 12. 2014 – 6. 1. 2015 od 10.00 do 17.00** bude v kostele u Panny Marie Anđelské přístupný Kapucínský betlém

KOMUNITNÍ CENTRUM MATKY TEREZY

www.kcmt.cz

■ **5. prosince od 17.00** – Mikulášská – hry pro děti a nadílka, sál KCMT

■ **6. prosince od 9.00 do 18.00** – Adventní jarmark – možnost zakoupení ručně dělaných a originálních dáreků

od 16.00 – O Sněhurce – pohádka pro děti, vstupné 50 Kč

■ **7. prosince od 9.00 do 12.30** – Benefiční prodej pro Domov svaté Rodiny – podpora činnosti domu a chráněných dílen

od 16.00 – Musica Rustica – adventní koncert, vstupné dobrovolné

■ **8. prosince od 16.00** – Adventní rozjímání s P. Bohumilem Kolářem – přednáška klubu křesťanských seniorů

■ **11. prosince od 19.00** – Zastavení u Matky Terezy: SIRIRI – Reportáž z cesty do Středoafričské republiky, která se po státním převratu propadla do chaosu a násilí. Přesto zde dále žijí a pracují karmelitánští misionáři

■ **13. prosince od 8.30 do 12.00** – Dobrovolnický den v KCMT a v kostele sv. Františka

■ **14. prosince od 9.00 do 12.30** – Benefiční prodej na podporu SIRIRI

od 16.00 – Adventní koncert – Lýdie Havláková a hosté, vstupné dobrovolné

■ **17. prosince od 20.00** – Modlitby a lamentace – koncert. Soprán Lucie Rozsnyó, loutna a theorba Katalin Ertsey

■ **21. prosince od 9.00 do 12.30** – Benefiční prodej ESET – HELP

■ **4. ledna 2015 od 18.00** – Česká mše vánoční, Jakub Jan Ryba – koncertní provedení, sál KCMT

ŘKF U KOSTELA NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE PÁNĚ

www.srdcepane.cz

■ **7. prosince od 16.00** – Adventní koncert pořádaný Nadačním fondem Karla Hartiga a farností při kostele NSP. Vystoupí: Zvonky Praha & Abbellimento. Sbormistryně Jarmila Novenková, varhany Jakub Janšta

■ **8. prosince od 19.30** – Násilí a duchovní život – diskusní večer mezi představiteli různých náboženství, videosál v 1. patře zadního traktu kostela

■ **13. prosince od 13.30** – Adventní rekollece – doprovází P. Jan Houkal

■ **14. prosince od 16.00** – Jak pozvednout a naplnit odkaz listopadu 1989 – přednáška prof. Dr. Petra Pithy, videosál v 1. patře zadního traktu kostela

ŘKF U KOSTELA SV. ANEŽKY

www.farnost-sporilov.cz

Adventní koncert Cantus Amici

19. prosince od 19.00 jste zváni do kostela sv. Anežky České na Spořilově na adventní koncert pěveckého sboru Cantus Amici. Zazní skladby H. L. Haßlera, A. Gabrielliho, J. S. Bacha, F. X. Brixiho, J. Kř. Vaňhala, A. Maška, Fr. Schuberta, J. Hrušky, J. N. Lemmensa a C. Saint-Saënsa. Diriguje Lukáš Dobrodinský, varhany Ondřej Valenta, tenor Jiří Želivský.

ŘKF U KOSTELA SV. FILIPA A JAKUBA

www.centrumbarrandov.cz

Pěkné stáří

V rámci projektu „Pěkné stáří“ jste zváni na setkávání seniorů na zlíchovské faře (Na Zlíchově 221/8 Praha 5) od 9.00 do 12.00 s paní Jaroslavou Trajerovou a hosty.

■ 5. prosince – Co vás zajímá...

– Prof. PhDr. Jan Sokol, Ph.D., CSc.

■ 19. prosince – Vánoční besídka

Kontakt: mob. 607 870 457

DOMOV SV. KARLA BOROMEJSKÉHO

www.domovrepy.cz

Od barev podzimu do adventu

Od 1. 11. do 31. 12. – výstava fotografií Romana Zuzáka. Zachycuje barvy podzimu a kouzlo zimy. Refektář, vstup volný.

■ **2. prosince od 10.00** – Vánoční koncert nevidomého klavíristy Honzy Jareše. Denní stacionář, vstupné dobrovolné

■ **7. prosince od 17.00** – 2. adventní koncert – Panochovo kvarteto (Jiří Panocha, Pavel Zejfart, Miroslav Sehnoutka, Jaroslav Kulhan). Na programu skladby J. Haydna, F. Schuberta a A. Dvořáka. Kostel sv. Rodiny, vstupné dobrovolné

■ **8. prosince od 20.00** – Vánoční koncert Hornického pěveckého sboru Kladno pod vedením prof. Romana Makaria se sólisty Národního divadla. Kostel sv. Rodiny, vstupné dobrovolné

■ **11. prosince od 18.30** – Vánoční koncert sopranistky Státní opery Praha Danieily Radosa a jejích hostů. Kostel sv. Rodiny, vstupné dobrovolné

■ **12. prosince od 17.00** – Flétna a klavír – vánoční koncert žáků Zuzany Hrbkové. Refektář, vstupné dobrovolné

■ **14. prosince od 17.00** – 3. adventní koncert – dětský sbor Radost Praha a dívčí komorní pěvecký sbor Puellae pod vedením prof. Vladislava Součka. Kostel sv. Rodiny, vstupné dobrovolné

■ **17. prosince od 19.00** – Benefiční koncert šansoniérky Zlatky Bartoškové – klavír Jiří Toufar, housle Zuzana Grosmanová, hosté Jarmila Hannah Čermáková, Zdeněk Hrášek, Kamila Moučková, Tomáš Pergl, Jitka Smutná, dětský pěvecký sbor Vrabčáci pod vedením Pavla Žura, Jana Zechmeisterová a Kateřina Šarkozi. Kostel sv. Rodiny, vstupné dobrovolné

■ **21. prosince od 17.00** – 4. adventní koncert – orchestr Archioni Plus pod vedením Michala Macourka, zpěv Ladislava Štátná, na programu J. Pachelbel, G. F. Händel, R. Binge, Ch. Gounod, J. S. Bach, árie z děl A. Dvořáka, B. Smetany a Ch. W. Glucka. Kostel sv. Rodiny, vstupné dobrovolné

POZVÁNKY

Modlitba podle sv. Terezie

1. prosince od 18.00 jste zváni do kostela sv. Benedikta, Hradčanské nám., Praha 1 na setkání o modlitbě. Téma: Ježíš: přítel a mistr. Přednáší P. Vojtěch Kodet O.Carm.

Ježíškova košilka

4. prosince od 19.00 zveme do kostela sv. Antonína v Praze-Holešovicích na představení Divadla U stolu (Brno) Ježíškova košilka od Jana Zahradníčka. Vstupné 100 Kč, děti do 10 let zdarma. Jedná se o pražskou premiéru, vhodné pro děti i dospělé.

Sdružení sv. Ludmily na Tetíně

Malý adventní koncert

7. prosince od 16.00 zve Sdružení sv. Ludmily na „Malý adventní koncert“ do kostela sv. Ludmily na Tetíně. Adventní písně zazpívá smíšený pěvecký sbor COMODO. Vstupné dobrovolné.

Setkání u jeslí

24. prosince od 15.30 proběhne již třetí Štědrovečerní setkání u jeslí v kostele sv. Ludmily na Tetíně. Čeká nás společné zpívání koled u jesliček, vánoční hra v podání dětských vycházejících hvězd a bude

možnost odnést si domů Betlémské světlo. Přineste si vlastní lucerničky a děti hudební nástroje na tukaní.

Adventní trhy Veselé školy

9. prosince od 15.00 vás zvou žáci a učitelé Veselé školy (církvevní ZŠ a ZUŠ) do Soukenické ulice č. 20 na tradiční Adventní trhy. Pro všechny hosty jsou připraveny pestré kulturní i kulinářské zážitky: hudební vystoupení školního orchestru, rukodělné výrobky, bohaté pohoštění i malé překvapení. Těšíme se na vás a přejeme vám požehnané prožití adventní i vánoční doby.

Pozvání na Vyšehrad

12. prosince od 9.00 se bude na Novém děkanství (K Rotundě 10, Praha-Vyšehrad) konat odborný seminář, který představí probošta Štulce jako vlastence, teologa a literáta. Vyšehradského probošta Václava Štulce, význačné postavy církevních i kulturních dějin 19. století, vzpomene při dvoustém výročí jeho narození Královská kolegiální kapitula sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. V den jeho narození 20. 12. 2014 bude v basilice svatých Petra a Pavla na Vyšehradě v 15 hodin mše a po ní vzpomínkové zastavení u Štulcova pomníku ve Štulcových sadech na Vyšehradě. Více na: <http://www.kkvys.cz/category/aktualni-program>

Cesta sedmi kostelů

14. prosince začne čtvrtý ročník Cesty sedmi kostelů poutní rorátní mší svatou v kostele sv. Václava v Horních Krutech. Na pouť se vydáme v 5.00 ze Skvrňova od kostela sv. Havla. Půjdem za tmy s lucernami, které budou i po příchodu do kostela sv. Václava naším jediným světlem. V 7.00 bude slavena rorátní mše svatá. Téma rorátní pouti bude „Blahoslavení chudí, neboť jejich je nebeské království“. Následuje pozvání na společnou snídani.

Varhanní nešpory maltézských rytířů

16. prosince od 17.00 uspořádá Společnost pro duchovní hudbu za podpory MČ Praha 1, Suverénní Rytířský a Špitální řád sv. Jana z Jeruzaléma, Rhodu a Malty kostele Panny Marie Pod řetězem v Lázeňské ulici v Praze 1 – Malé Straně koncert cyklu duchovní hudby. Na programu jsou díla

J. S. Bacha, G. F. Händela, G. Ph. Telemanna, W. A. Mozarta, A. Michny z Otradovic a další. Účinkuje Trio cantabile: Ludmila Verneřová – soprán, Václav Kout – flétna, Lydie Härtelová – harfa. Vstup volný.

Kolegium katolických lékařů

17. prosince od 18.30 jste zváni na přednášku P. ThDr. Vojtěcha Eliáše: Co přineslo narození Ježíše? Konec hladu? Konec nemoci? Co tedy? V knihovně III. interní kliniky VFN, U nemocnice 1, Praha 2.

Adventní setkání ČKA

9. prosince od 17.30 zve Ekologická sekce ČKA na adventní besídku s rekapitulací činnosti sekce za rok 2014, s aktuálním křesťansko-environmentalistickým zamyšlením dlouholetého ředitele sekce RNDr. Jiřího Nečase, s povídkami a s občerstvením. V klášteře Emauzy (knihovna ČKA ve 3. patře) v Praze 2, Vyšehradská 49.

Zlatá Praha

21. prosince od 16.00 do 18.00 se uskuteční v zasedacím sále úřadu MČ Praha 5, Štefánikova 15, další setkání s názvem „Vánoční Zlatá Praha“. Vstupné dobrovolné, změna programu vyhrazena.

Více na: <http://www.focolare.cz>

Gloria in excelsis Deo

7. ledna 2015 od 19.30 pořádá pěvecký sbor Notre Dame, působící při chrámu Matky Boží před Týnem v Praze, vánoční koncert s podtitulem Gloria in excelsis Deo. Zazní skladba Luboše Fišera, Benjamin Brittena a známé francouzské koledy v úpravě Otty Alberta Tichého. Vstupné dobrovolné.

OZNÁMENÍ

Zástupce vedoucího Správy majetku AP

Arcibiskupství pražské vyhlašuje výběrové řízení na místo: Zástupce vedoucího Správy majetku AP.

Požadavky: VŠ technického nebo ekonomického zaměření, řídicí, organizační a komunikační schopnosti, praxe vedení lidí a řízení týmu, schopnost koncepční práce, vytváření dlouhodobých strategií, znalosti a zkušenosti při správě nemovitého majetku včetně investic do nemovitostí nebo při správě lesů, znalost legislativy ve zmíněných oblastech, znalost daňových a účetních zákonů a souvisejících předpisů, analytické schopnosti a zkušenosti,

praxe v řízení finančních toků. Pokročilá znalost MS Office, zkušenost s používáním databázových a evidenčních systémů, zkušenost se softverem pro práci s grafickou informací. Komunikační znalost anglického jazyka, další jazyk výhodou. Řídicí průkaz skupiny B. Občanská a morální bezúhonnost, znalost církevního prostředí výhodou.

Možný nástup: 1. pololetí 2015

Místo výkonu práce: Praha

Strukturovaný životopis pošlete do 31. 12. 2014 e-mailem: vankova@apha.cz nebo poštou na adresu: Arcibiskupství pražské, Augustína Vaňková, Hradčanské nám. 16, 119 02 Praha 1.

KATOLICKÉ BOHOSLUŽBY VE SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDCÍCH

ČESKÝ ROZHLAS 2 PRAHA

- **14. 12. – 3. neděle adventní (9.00):** bazilika sv. Markéty, Praha-Břevnov (P. Václav Snětina)
- **25. 12. – slavnost Narození Páně (00.00):** kostel Nejsvětějšího Salvátora, Praha-Staré Město (P. Tomáš Halík)
- **26. 12. – svátek sv. Štěpána (9.00):** kostel sv. Prokopa, Praha-Žižkov (P. Miloš Szabo)
- **28. 12. – svátek Svaté rodiny (9.00):** kostel sv. Rodiny, Praha-Řepy (P. Daniel Janáček)

RADIO PROGLAS

- **7. 12. – 2. neděle adventní (9.00):** kostel sv. Jana Nepomuckého, Plzeň-Bory (P. Miroslav Martiš)
- **21. 12. – 4. neděle adventní (9.00):** kostel Panny Marie Pomocnice, Olomouc (P. Rudolf Smahel)
- **28. 12. – svátek Svaté rodiny (9.00):** duchovní centrum, Brno-Lesná (P. Pavel Hověz)

TELEVIZE NOE

- **7. 12. – 2. neděle adventní (10.30):** kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie, Ostrava-Přívoz (P. Bogdan Stepień OSPPE)
- **14. 12. – 3. neděle adventní (10.30):** bazilika Panny Marie Bolestné, Šaštín
- **21. 12. – 4. neděle adventní (10.00):** kostel sv. Jana Křtitele, Hlučín (P. Martin Šmíd)
- **24. 12. – slavnost Narození Páně (21.30):** bazilika sv. Petra, Vatikán (František I.)
- **25. 12. – slavnost Narození Páně (10.15):** kostel sv. Mikuláše, Ostrava-Poruba (Mons. Josef Gazda)
- **28. 12. – svátek Svaté rodiny (10.30):** kaple ostravsko-opavského biskupství, Ostrava (Mons. František Václav Lobkowicz O. Praem.)

Změna vyhrazena

JMENOVÁNÍ BISKUPSKÝM DELEGÁTEM

P. PaedDr. Mgr. Bartoloměj Marián ČAČÍK, O.Præm., byl s účinností od 30. října 2014 jmenován biskupským delegátem v kanonizačním procesu o pověsti svatosti, životě a ctnostech Božího služebníka kardinála Josefa Berana.

JÁHENSKE SVĚCENÍ

- **7. září 2014** přijal v kostele Narození sv. Jana Křtitele v Lysé nad Labem jáhenské svěcení pro pražskou arcidiecézi **Mgr. Alois Zoubek**. Světitelem byl Mons. Karel Herbst SDB, pražský pomocný biskup.
- **14. září 2014** přijal v kostele sv. Ludmily v Praze-Vinohradech jáhenské svěcení pro pražskou arcidiecézi **RNDr. Bc. Pavel Křížek**. Světitelem byl Mons. Karel Herbst SDB, pražský pomocný biskup.
- **19. října 2014** přijal v kostele Nejsv. Trojice v Slaném jáhenské svěcení pro Řád bosých bratří blahoslavené Panny Marie z hory Karmel **Jaroslav Suroviak OCD**. Světitelem byl Mons. Karel Herbst SDB, pražský pomocný biskup.

USTANOVENÍ

- **Mgr. Jiří Čepl O.Melit.**, kněz brněnské diecéze, byl od 1. listopadu 2014 jmenován a ustanoven administrátorem ŘKF Budyně nad Ohří.
- **Mgr. Vladimír Kelnar** byl od 22. října 2014 jmenován a ustanoven administrátorem excurrento ŘKF u kostela Nejsvětější Trojice v Podskalí Praha-Nové Město.
- **Mgr. Alois Koláček**, trvalý jáhen, byl od 1. listopadu 2014 uvolněn z jáhenské služby v ŘKF u kostela sv. Cyrila a Metoděje Praha-Karlín a od téhož data byl ustanoven k jáhenské službě v ŘKF u kostela Povýšení sv. Kříže Praha-Vinoř a v ŘK kvazifarnosti Praha Na Balkáně.
- **RNDr. Bc. Pavel Křížek**, trvalý jáhen, byl od 15. října 2014 ustanoven k jáhenské službě v ŘKF u kostela sv. Ludmily Praha-Vinohrady.
- **P. Ing. Miloš Miko M.Id.**, byl od 1. listopadu 2014 uvolněn z jáhenské služby v ŘKF u kostela Narození Panny Marie Praha-Michle a od téhož data byl jmenován a ustanoven farním vikářem.
- **Richard Scheuch** byl od 1. listopadu 2014 uvolněn z funkce administrátora ŘKF Čelákovice a od téhož data do 31. prosince 2014 byl jmenován a ustanoven výpomocným duchovním ŘKF Čelákovice.
- **Ing. Mgr. Jozef Sudor**, kněz trnavské arcidiecéze, byl od 1. října 2014 jmenován a ustanoven farním vikářem ŘKF Beroun.
- **P. Mgr. Michael Jan Špán OSB**, byl od 1. listopadu 2014 jmenován a ustanoven výpomocným duchovním ŘKF u kostela sv. Antonína Praha-Holešovice a ŘKF u kostela sv. Gotharda Praha-Bubeneč.
- **JCLic. Mgr. Mikuláš Uličný** byl od 1. listopadu 2014 uvolněn z funkce administrátora ŘKF Budyně nad Ohří a od téhož data byl jmenován a ustanoven administrátorem ŘKF Čelákovice.
- **Mgr. Petr Vaňa** byl od 1. listopadu 2014 jmenován a ustanoven advokátem Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.
- **Mgr. Alois Zoubek**, trvalý jáhen, byl od 15. října 2014 ustanoven k jáhenské službě v ŘKF Lysá nad Labem.

VÝROČÍ SVĚCENÍ

- **prof. ThDr. Jan Matějka**, kanovník Metropolitní kapituly, 5. 12. 1954 (60 let)
- **P. John Baptist Nguyen The Hung SVD**, farní vikář v Praze-Uhřetěvesi, 7. 12. 2004 (10 let)
- **P. Benedikt Vladimír Holota OFM**, na odpočinku v Praze, 8. 12. 1952 (62 let)
- **MUDr. František Slavíček**, kněz pražské arcidiecéze, 14. 12. 1994 (20 let)
- **P. PhDr. Libor Ovečka SDB, Th.D.**, odborný asistent KTF UK, 28. 12. 1979 (35 let)

JUBILEÁŘ – PROSINEC

- **Mons. JCDr. Ing. Manuel Lobo**, kněz prelatury Opus Dei působící v Praze, 10. 12. 1959 (55 let)
- **Mgr. Karel Soukal**, kněz Apoštolského exarchátu, kaplan VOŠ publicistiky a CZŠ Don Bosco, 10. 12. 1974 (40 let)
- **P. ThLic. Norbert František Vehovský O.Præm.**, administrátor v Rudné-Holečicích a Tachlovicích, 11. 12. 1964 (50 let)
- **Jan Birka**, osobní farář, na odpočinku v Staré Boleslavi, 17. 12. 1927 (87 let)
- **P. Jan Vývoda SDB**, výpomocný duchovní v Praze-Kobylišicích, 21. 12. 1924 (90 let)
- **P. Florián František Štětina OFM**, osobní farář, rektor kaple sv. Jana Nepomuckého v Ostředku, 23. 12. 1925 (89 let)
- **Ing. Mgr. Jozef Sudor**, kněz trnavské arcidiecéze, farní vikář v Berouně, 25. 12. 1969 (45 let)
- **P. PaedDr. Mgr. Hugo Jiří Zikmund O.Præm.**, farář v Praze-Strahově, 27. 12. 1974 (40 let)

ÚMRTÍ

Václav Veselý, osobní farář, zemřel dne 21. října 2014 ve věku nedožitých 82 let, v 59. roce své kněžské služby. Poslední rozloučení se konalo 31. října 2014 v kostele sv. Ducha v Praze-Starém Městě, pohřben byl do rodinného hrobu na hřbitově v Praze-Řábčicích. R.I.P.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

PROSINEC

Úmysl všeobecný

Aby narození Vykupitele přineslo pokoj a naději všem lidem dobré vůle.

Úmysl národní

Abychom v síle Ducha Svatého rozpoznávali, na čem v životě záleží a byli ryzí a bez úhony pro den Kristův.

Úmysl evangelizační

Za rodiče, aby byli autentickými evangelizátory, kteří svým dětem předávají drahocenný dar víry.

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

3.–6. 12.	Symbole adventu (vedení do liturgické doby)	P. Petr Beneš CSsR	ŘKF Svatá Hora, Exerciční dům	Příbram-Svatá Hora www.svata-hora.cz
4.–7. 12.	Pociťovat zranění srdce s Ježíšem zraňovaným (DC – III. týden)	P. František Lízna SJ	Exerciční dům Tovaryšstva Ježíšova	Český Těšín www.exercicie.cz
4.–7. 12.	Adventní duchovní cvičení	Mons. Vojtěch Šíma	ŘKDS Stojanov	Velehrad www.stojanov.cz
9.–13. 12.	Duchovní cvičení	P. Josef Čunek SJ	Matice svatohostýnská	Svatý Hostýn www.hostyn.cz
9.–13. 12.	Adventní duchovní cvičení	P. Antonín Dabrowski OFM	ŘKDS Stojanov	Velehrad www.stojanov.cz
11.–14. 12.	Duchovní obnova Život v církvi Kristově	P. Martin Davídek	Dcery Božské Lásky, Jiřetín pod Jedlovou	Jiřetín pod Jedlovou kdbl.jiretin@volny.cz
11.–14. 12.	Adventní duchovní obnova pro dívky	P. Robert Mayer OFMConv.	Sestry boromejky	Maria Hilf, Zlaté Hory vincenta@boromejky.cz
13. 12.	Duchovní obnova pro mládež	bratři pauláni	Duchovní centrum sv. Františka z Pauly	Vranov u Brna www.dc-vranov.cz
16.–20. 12.	Poznat, milovat a následovat Ježíše Krista (Ignaciánské exercicie)	P. František Lízna SJ	Matice svatohostýnská	Svatý Hostýn www.hostyn.cz

Rorate Caeli 2014

Jako každý rok i letos nabízíme v době adventní několik možností, kde se můžete zúčastnit rorátů. Srdečně jste zváni například do těchto pražských kostelů:

Háje, Komunitní centrum Matky Terezy
Hlubočepy, kostel sv. Filipa a Jakuba, Zlíchov
Hradčany, katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha
Karlín, kostel sv. Cyrila a Metoděje
Lhotka, kostel Panny Marie Královny míru
Liboc, kaple na faře
Nové Město, kostel Panny Marie Sněžné
Nové Město, kostel sv. Ignáce

Smíchov, kostel sv. Václava
Staré Město, chrám Matky Boží před Týnem
Staré Město, kostel sv. Haštala
Staré Město, kostel sv. Havla
Stodůlky, Komunitní centrum sv. Prokopa
Vínohrady, kostel Nejsvětějšího Srdce Páně
Vínohrady, kostel sv. Ludmily
Žižkov, kostel sv. Vojtěcha, na Balkáně

Pá v 6.45
Po, Út, Čt v 6.45
Po-Pá 5.45, Ne 8.30
Po, St, Pá, So ve 12.00, Čt v 6.30
So v 7.00
Po, St, Pá v 6.00
Po-Pá v 7.00
Po-Pá v 6.15, 7.30,
So 6.30, 7.30, Ne 7.00
Po-So v 7.30
Po, St, So v 7.00
Út, Pá v 7.00
Čt v 7.00
Pá v 6.30
Čt v 6.00
Út, Čt v 6.10
St v 6.30

Knižní novinky

Z HISTORICKÉHO KALENDÁŘE

7. PROSINCE 2004

Zemřel František Verner, katolický kněz, člen Řádu křížovníků s červenou hvězdou. Na žádost kardinála ThDr. Františka Tomáška vybudoval tzv. Pokoncilní knihovnu o 20 000 svazcích. Vytvořil Bibliografii české katolické náboženské literatury 20. století. V r. 1987 byl zvolen kanovníkem Královské kolegiální kapituly vysehradské. (* 6. 6. 1915)

8. PROSINCE 1934

Slavnostně položen základní kámen ke stavbě kostela sv. Terezie od Dítěte Ježíše v Praze-Kobylisích. V pamětní listině se ukládala Kongregaci salesiánů péče o kostel a vybudování domova pro chudou mládež.

11. PROSINCE 2004

Zemřel Mons. PhDr. ThDr. Karel Vrána, katolický kněz, teolog, filozof, papežský prelát a apoštolský protonotář, sídelní kanovník katedrální kapituly královéhradecké. Byl profesorem teologie a filozofie na Papežské lateránské univerzitě v Římě a též na Katolické teologické fakultě UK v Praze. V Římě byl v letech 1978 až 1992 rektorem Nepomucena a také předsedou české římské Křesťanské akademie. Po návratu do vlasti zastával funkci ředitele Diecézního teologického institutu při biskupství královéhradeckém. V roce 2001 obdržel z rukou prezidenta ČR Václava Havla Řád TGM. (* 24. 8. 1925)

20. PROSINCE 1814

Narozen Václav Svatopluk Štulc, katolický kněz a katecheta, konzistorní rada, básník, organizátor společenské a církevní spolkové činnosti, publicista. Od r. 1843 duchovní správce v Klárově ústavu v Praze. Dal podnět k založení „Jednoty pro dostavění chrámu sv. Víta“. Napsal historické životopisy věrozvěstů slovanských a též veršovaný životopis sv. Anežky Přemyslovny. († 9. 8. 1887)

Arnošt Kelnar

KARMELITÁNI

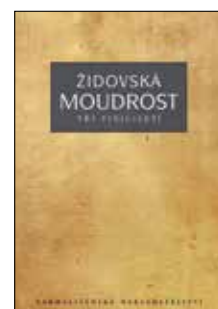
VYVOLIT SI LÁSKU

Bratr Roger z Taizé
Brož., 144 str., 199Kč

NETUŠENÁ RADOST

bratr Roger z Taizé
Brož., 78 str., 89Kč

ŽIDOVSKÁ MOUDROST TŘÍ TISÍCILETÍ

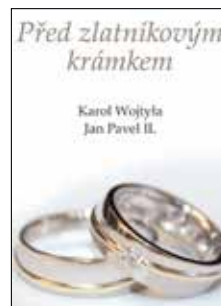
Steinberg, Landmannová
Váz., 264 str., 229Kč

PAULÍNKY

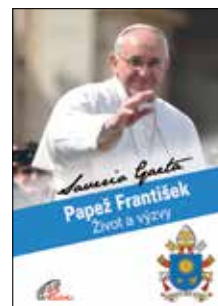
TOLKIENOVÉ VIDĚNÍ SVĚTA

Peter Kreeft
Váz., 336 str., 349Kč

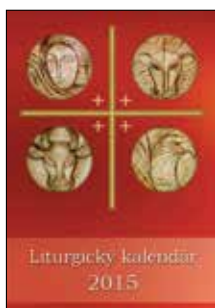
PŘED ZLATNÍKOVÝM KRÁMKEM

Karol Wojtyła – Jan Pavel II.
Váz., 88 str., 120Kč

PAPEŽ FRANTIŠEK ŽIVOT A VÝZVY

Saverio Gaeta
Váz., 128 str., 185Kč

LITURGICKÝ KALENDÁŘ NA ROK 2015

Brož., 64 str., 48Kč

KAPESNÍ DIÁŘ NA ROK 2015

Váz., 144 str., 88Kč

VELKÝ DIÁŘ NA ROK 2015

Váz., 408 str., 200Kč

PORTÁL

ROSA PRO DUŠI

Bruno Ferrero
Brož., 80 str., 145Kč

ČAS PRO SVĚTLO

Rozhovor
s Pavlem Kovářem

Helena Illnerová
Brož., 208 str., 329Kč

